



Бялик Оксана Василівна –

доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, м. Умань, Україна.

Коло наукових інтересів: проблеми виховання дітей і молоді в провідних країнах Європейського Союзу.

e-mail: byalikov@gmail.com

DOI <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-1-16-22>

УДК 37.091.4(4)

СИСТЕМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ЗІ СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

У статті розглядається проблема підвищення кваліфікації вчителів зі статевого виховання учнів у європейських країнах. Зокрема при університетах, на базі коледжів проводяться курси із сексуальної освіти та статевого виховання для вчителів закладів освіти (скандинавські країни); досить поширеними є навчання слухачів курсів підвищення кваліфікації (Польща); для вдосконалення професійної підготовки учителів зі статевого виховання проводяться конференції й семінари, відкриваються факультети післядипломної освіти і започатковуються курси з різним терміном навчання (Австрія, країни Балтії); діють спеціальні програми у мережі неформальної освіти, зокрема при центрах, об'єднаннях, товариствах (Федеральний центр санітарної освіти), а також система дистанційного навчання (Німеччина).

Ключові слова: статево виховання; учителі; система підвищення кваліфікації; курси підвищення кваліфікації; навчання слухачів; країни Європейського Союзу.

Постановка проблеми. Існуючі нарікання на якість професійної підготовки випускників педагогічних навчальних закладів із сексуальної освіти та статевого виховання спонукали країни Європейського Союзу до створення системи підвищення кваліфікації вчителів з цього питання. Її необхідність і своєчасність значною мірою пов'язується з одним із провідних принципів даної галузі педагогічної науки і практики – безперервністю, – визнаного ще на перших Всесвітніх форумах, присвячених цій проблемі. Такий підхід до організації й здійснення статевого виховання зумовив розвиток достатньо розгалуженої на сьогодні мережі форм підвищення кваліфікації вчителів, які відчувають потребу і виявляють готовність до вдосконалення своєї фахової компетентності.

Аналіз літератури з проблеми дослідження. Питання підвищення кваліфікації вчителів зі статевого виховання учнів у країнах Європейського Союзу викликає надзвичайний інтерес і є малодослідженим у нашій державі. Так, результати вивчення даної проблеми науковцями ряду європейських країн знайшли відображення у національних концепціях статевого виховання, зокрема: Польща – М. Браун-Галковська (M. Braun-Gałkowska), З. Іздебський (Z. Izdebski), В. Оконь (W. Okoń), В. Фіялковський (W. Fijałkowski) та ін.; Об'єднане Королівство – С. Джонс (C. Jones), С. Діксон (C. Dixon), С. Форрест (S. Forrest) та

Бялик О. В., доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

СИСТЕМА ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ УЧИТЕЛЕЙ ПО ПОЛОВОМУ ВОСПИТАНИЮ УЧАЩИХСЯ: ЕВРОПЕЙСКИЙ ОПЫТ

В статье раскрывается проблема повышения квалификации учителей по половому воспитанию в европейских странах. В частности при университетах, на базе колледжей проводятся курсы по сексуальному образованию и половому воспитанию для учителей учебных заведений (скандинавские страны); распространено обучение слушателей курсов повышения квалификации (Польша). Для совершенствования профессиональной подготовки учителей по половому воспитанию организуются конференции и семинары, открываются факультеты последиplomного образования, функционируют курсы с различным сроком обучения (Австрия, страны Балтии); действуют специальные программы в сфере неформального образования, в частности при центрах, объединениях, обществах (Федеральный центр санитарного просвещения, Германия), а также система дистанционного обучения.

Ключевые слова: половое воспитание; учителя; система повышения квалификации; курсы повышения квалификации; обучение слушателей; страны Европейского Союза.

Bialyk O., Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Pedagogy and Educational Management of Uman State Pedagogical University named after Pavel Tykhina

THE SYSTEM OF IMPROVEMENT OF QUALIFICATION OF TEACHERS IN THE COURSE OF SEXUAL EDUCATION OF STUDENTS: THE EUROPEAN EXPERIENCE

The article reveals the problem of improving the qualification in the course of teachers of sexual education in European countries. In particular, universities, colleges, implement sexual courses education for teachers of educational institutions (Scandinavian countries); training for listeners of professional development courses is quite common (Poland); to improve the professional training of sex education teachers conferences and seminars, faculties of post graduate education are opened and courses with different term of study are launched (Austria, Baltic States). The Institute of Sexual Education (Dortmund, Germany) is a leading professional Institute of Sexual Education in German-speaking countries, which offers specialized courses for various categories of teachers (beginners and experienced teachers). In addition, through the creation of special programs in the network of non-formal education centers, associations, societies (Federal Center of Health Education, Germany), as well as through the system of distance learning.

The issue of training a teacher in the studied countries is developed from the standpoint of modern pedagogical science, which takes into account the world trends in the development of sexual education. National peculiarities of education in each country are a decisive factor in the organization of pedagogical education in general and sexual education in particular. At the same time, mutual study of experience in solving the personnel problem in each country contributes to the achievement of the main goal of international cooperation in the field of sexual education: the formation of high culture of interpersonal behavior in the society in the students and responsibility for the consequences of their risky behavior.

Key words: sexual education, teachers, system of improvement of professional skills, professional development courses courses, training of listeners, countries of the European Union.